

Bruxelles, 19. veljače 2020.
(OR. en)

6179/20

TELECOM 19
CYBER 23

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavni tajnik Europske komisije,
potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Datum primitka: 19. veljače 2020.

Za: g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije

---

Br. dok. Kom.: COM(2020) 63 final

Predmet: IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU o primjeni,
funkcioniranju i učinkovitosti vršne domene .eu od travnja 2017. do travnja
2019.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2020) 63 final.

Priloženo: COM(2020) 63 final

Bruxelles, 19.2.2020.
COM(2020) 63 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o primjeni, funkcioniranju i učinkovitosti vršne domene .eu od travnja 2017. do travnja 2019.

SADRŽAJ

1.	UVOD	2
2.	SAŽETAK.....	2
3.	PRAVNI OKVIR DOMENE .EU	3
	3.1. Sadašnji okvir	3
	3.2. Novi okvir.....	3
4.	REGISTAR DOMENE .EU	3
	4.1. Financijska i ugovorna usklađenost.....	4
5.	DOMENA .EU	4
	5.1. Opći trendovi	4
	5.2. Marka .eu.....	5
	5.3. Marketing i komunikacija.....	5
	5.4. Višejezičnost.....	6
	5.5. Učinak namjere povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a.....	7
6.	POVJERENJE I SIGURNOST	8
	6.1. Sigurni nazivi domene	8
	6.2. Smanjivanje zlouporaba pri registraciji.....	9
	6.3. Suradnja u borbi protiv kiberkriminaliteta	9
	6.4. Alternativno rješavanje sporova	9
	6.5. Stabilnost, sigurnost i kontinuitet poslovanja.....	10
7.	MEĐUNARODNI ODNOSI.....	10
8.	UČINAK NA OKOLIŠ	11
9.	ZAKLJUČAK	11

1. UVOD

Ovo se izvješće odnosi na nacionalnu vršnu domenu .eu, internetsku domenu Europske unije i njezine inačice u drugim pismima, kojom upravlja neprofitna organizacija EURid-u (Europski registar internetskih domena) kao registar te domene (dalje u tekstu „registar domene .eu“) na temelju ugovora s Komisijom o koncesiji za usluge. U skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 733/2002 od 22. travnja 2002. o uvođenju vršne .eu domene (dalje u tekstu „Uredba o domeni .eu“), Komisija je dužna svake dvije godine Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti izvješće o uvođenju, funkcioniranju i učinkovitosti domene .eu. Ovim je izvješćem obuhvaćeno razdoblje od 1. travnja 2017. do 31. ožujka 2019. (dalje u tekstu „obuhvaćeno razdoblje“).

2. SAŽETAK

S 3,7 milijuna registriranih naziva domena .eu ostala je sedma po veličini nacionalna vršna domena u svijetu. Njezin je rast stagnirao tijekom obuhvaćenog razdoblja zbog zrelosti tržišta domenskih naziva. Međutim, uspješnost domene .eu i dalje je na razini uspješnosti drugih nacionalnih vršnih domena, usprkos znatnom smanjenju broja registracija u domeni .eu zbog namjere Ujedinjene Kraljevine da se povuče iz Europske unije i deaktiviranja naziva zbog strožih provjera podataka o registraciji.

Suočen sa sve većom konkurencijom, registar domene .eu više se posvetio kvaliteti usluge i sigurnosti, a ne prilagodbi cijena. To se pokazalo uspješnim: stopa obnavljanja naziva domene .eu ostala je visoka te je u razdoblju obuhvaćenom ovim izvješćem porasla sa 78,6 % na 80 %.

Nadalje, registar domene .eu nastavio je promicati DNSSEC¹, sigurnosno proširenje sustava domenskih imena (DNS), uveo je mjere kibersigurnosti, pokrenuo nove inicijative za sprečavanje zlouporabe registracija i surađivao s tijelima za provedbu zakona i drugim javnim tijelima na nacionalnoj i na europskoj razini u borbi protiv nezakonitih aktivnosti u vezi s imenima domene .eu. Kako bi sva imena pod vršnom domenom .eu bila dostupna svim korisnicima interneta, registar domene .eu održavao je vrlo otpornu i pouzdanu tehničku infrastrukturu.

Podupiranje europske jezične raznolikosti i širenje višejezičnosti diljem domene .eu i dalje je prioritet. Na kraju obuhvaćenog razdoblja očekivalo se da bi se potkraj 2019. mogao uvesti grčki znakovni niz .ev. Ta bi etapa označila uspješan završetak rada na stvaranju podrške za sva nelatinična pisma u Europskoj uniji.²

Općenito, domena .eu i dalje učinkovito funkcionira: olakšava pristup jedinstvenom digitalnom tržištu na siguran i pouzdan način te omogućuje Europljanima da svoj europski identitet izraze na internetu.

---

¹ Sigurnosno proširenje DNS-a.

² Grčki niz .ev uveden je 14. studenoga 2019., izvan razdoblja obuhvaćenog ovim izvješćem.

3. PRAVNI OKVIR DOMENE .EU

3.1. Sadašnji okvir

Domena .eu uvedena je Uredbom o domeni .eu (kako je izmijenjena³) i Uredbom (EZ) br. 874/2004 o utvrđivanju pravila javne politike u vezi s primjenom i funkcijama vršne .eu domene i načela kojima se uređuje registracija (kako je izmijenjena⁴).

3.2. Novi okvir

Komisija je 2017. ocijenila regulatorni okvir za domenu .eu u postupku preispitivanja u okviru Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT) i zatim provela reviziju. Nakon javnog savjetovanja, procjene učinka⁵ i dobivanja pozitivnog mišljenja Odbora za nadzor regulative, Komisija je izradila zakonodavni prijedlog za zamjenu postojećih uredbi o domeni .eu. Prijedlog je naposljetku donesen u obliku propisa kao Uredba (EU) 2019/517 Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju i funkcioniranju vršne domene .eu, izmjeni i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 733/2002 i stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 874/2004.

Revidiranom Uredbom o domeni .eu pruža se pravna fleksibilnost za prilagodbu domene .eu promjenama na tržištu, modernizira se njezina upravljačka struktura⁶ te se proširuju kriteriji prihvatljivosti za nazive domene .eu kako bi ih građani EU-a mogli registrirati neovisno o boravištu. Revidirana Uredba o domeni .eu stupila je na snagu 18. travnja 2019. Primjenjivat će se od 13. listopada 2022., kad će uredbe 733/2002 i 874/2004 biti stavljene izvan snage, osim odredbi kojima se proširuju kriteriji prihvatljivosti, a koje se primjenjuju od 19. listopada 2019.

4. REGISTAR DOMENE .EU

Neprofitna organizacija Europski registar internetskih domena (EURid) odabrana je nakon natječajnog postupka i 2004. dodijeljen joj je ugovor o koncesiji kojim je postala registar domene .eu, odgovoran za organizaciju, administraciju i vođenje domene .eu i njezinih inačica na drugim pismima. Nakon novog natječajnog postupka EURid-u je 2014. dodijeljen drugi ugovor. Taj je ugovor produljen na razdoblje od 1. travnja 2019. do 12. listopada 2022.

EURid je udruga bez svrhe ostvarivanja profita, osnovana je u skladu s belgijskim pravom, a sjedište joj je u Bruxellesu. Tri trgovačka društva u vlasništvu EURid-a djeluju kao regionalni uredi, a osnovani su u Italiji, Češkoj i Švedskoj. Misija je EURid-a „izvrsnim radom na održiv način stvoriti prostor domene .eu koji će biti pouzdan za krajnjeg korisnika i pritom pružati usluge izvanredne kvalitete akreditiranim registrarima”.

---

³ Uredba (EZ) br. 1137/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008.

⁴ Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća: br. 1654/2005 od 10. listopada 2005., br. 1255/2007 od 25. listopada 2007., br. 560/2009 od 26. lipnja 2009. i br. 516/2015 od 26. ožujka 2015.

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2017-2402460_en.

⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/new-rules-will-boost-eu-governance-and-extend-its-reach>.

Udruga EURid ima dva osnivača, a to su DNS Belgija (.be registar) i Istituto di Informatica e Telematica (.it registar), te devet drugih članova i strateški odbor koji se sastoji od 13 predstavnika. Organizacijom upravljaju glavni direktor i upravljački tim sastavljen od osam osoba. Na kraju obuhvaćenog razdoblja EURid je imao 56 zaposlenika u punom radnom vremenu u sedam različitih odjela u četiri regionalna ureda. Većina zaposlenika radi u timu za vanjske odnose i tehničkom odjelu.

4.1. Financijska i ugovorna usklađenost

Kao vanjska organizacija, EURid neovisno upravlja domenom .eu. Ipak, Komisija detaljno nadzire financijsku situaciju EURid-a i ugovornu usklađenost u skladu s odredbama regulatornog okvira za domen .eu i ugovora o koncesiji. Komisija izvršava svoju nadzornu ulogu pregledom godišnjih revidiranih financijskih izvještaja, polugodišnjih i godišnjih financijskih izvještaja, proračunskih prijedloga te strategije i operativnih planova registra domene .eu. O financijskim pitanjima raspravlja se na polugodišnjim sastancima i *ad hoc* sastancima.

U razdoblju obuhvaćenom ovim izvješćem financijska situacija EURid-a bila je usporediva s prethodnim dvjema godinama, s godišnjim prihodom od otprilike 13 milijuna EUR i godišnjim troškovima od otprilike 11 milijuna EUR. Nakon odobrenja financijskih izvještaja i pričuva višak prenesen Europskoj uniji u skladu s uvjetima ugovora o koncesiji za usluge iznosio je 2 863 036 EUR za računovodstvenu godinu 2017. i 1 347 883 EUR za računovodstvenu godinu 2018.

Na kraju 2018. EURid je zadržao financijske pričuve za amortizaciju (0,5 milijuna EUR), ulaganja (0,6 milijuna EUR), socijalne obveze (2,4 milijuna EUR), pravne obveze (1,2 milijuna EUR) i obrtni kapital (0,2 milijuna EUR) te je dodao novu pričuvu za kraj ugovora (0,9 milijuna EUR).

Komisija je 2018. provela reviziju različitih administrativnih i financijskih aspekata upravljanja u registru domene .eu. Revizija je dovela do niza preporuka koje se provode tijekom 2019. u skladu s akcijskim planom koji su dogovorili Komisija i EURid. Konkretno, preporuke se odnose na preispitivanje politike javne nabave EURid-a; preispitivanje politike EURid-a o sukobu interesa; objašnjenje pravila i pristupa u vezi s prikupljanjem pričuva; stvaranje dosljednog pristupa za ugovaranje vanjskih savjetnika; preispitivanje učinkovitosti i djelotvornosti regionalnih ureda; evaluaciju marketinških i informativnih aktivnosti te organizaciju godišnje revizije ugovorne usklađenosti.

5. DOMENA .EU

5.1. Opći trendovi

S 3,7 milijuna registriranih naziva do kraja prvog tromjesečja 2019., domena .eu po veličini je jedanaesta vršna i sedma nacionalna vršna domena u svijetu⁷. Broj registracija čini približno 1 % svjetskog tržišta naziva domena, koje se sastoji od više od 350 milijuna naziva raspodijeljenih među 1 486 vršnih domena.

---

⁷ CENTRstats Global TLD report (Svjetsko izvješće o vršnim domenama), prvo tromjesečje 2019., izdanje 27, <https://www.centri.org/statistics-centri/quarterly-reports.html>.

Iako je 2017. godina završila s godišnjim rastom od 1,5 %, u 2018. zabilježen je negativan rast od 3,4 %. Dva netipična događaja – u usporedbi s drugim nacionalnim vršnim domenama – uzrok su negativnog rasta: namjera Ujedinjene Kraljevine da se povuče iz Europske unije (objašnjeno u odjeljku „Učinak namjere povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a”) i deaktivacija otprilike 58 000 naziva tijekom 2018. kao rezultat strožih provjera prihvatljivosti.

Općenito, uspješnost domene .eu ravna je uspješnosti drugih nacionalnih vršnih domena, a sve zajedno su se tijekom dvogodišnjeg razdoblja obuhvaćenog ovim izvješćem suočile s problemom niskih stopa rasta na tržištu naziva domena. Niske stope rasta posljedica su više razloga. Trendovi opisani u prethodnom izvješću i dalje su prisutni, primjerice zrelost ključnih nacionalnih tržišta i veća konkurencija zbog pojave novih generičkih vršnih domena. U razdoblju obuhvaćenom ovim izvješćem tržišni udio stekle su i zamjenske usluge i proizvodi, kao što su računi na društvenim medijima za pojedince i poduzeća te aplikacije za tržište mobilnih uređaja, osobito na tržištima u usponu.⁸⁹

Prema zemlji registracije, Njemačka, Nizozemska, Francuska, Poljska i Italija bile su glavno tržište za domenu .eu do kraja prvog tromjesečja 2019. U razdoblju obuhvaćenom ovim izvješćem Ujedinjena Kraljevina pala je s četvrtog mjesta na šesto, dok se udio Portugala u broju registracija domene .eu gotovo udvostručio, što pokazuje da nazivi domena i dalje mogu imati dvoznamenkast rast.

5.2. Marka .eu

Posljednjih se godina tržište naziva domena i, osobito, etabliranih vršnih domena, suočava sa znatnim povećanjem konkurencije zbog uvođenja novih generičkih vršnih domena kao što je *.hotel* ili *.shop*. Konkurencija je postala oštra pa mnogi novi registri nude vrlo niske cijene, uz agresivan marketing prema registrarima i preprodavačima.

Odgovor EURid-a bio je usmjeren na kvalitetu i sigurnost, a ne na cijenu, te na nastavak promicanja domene .eu kao pouzdane marke koja pokriva Europu. Ta se strategija pokazala uspješnom: stopa obnavljanja naziva domene .eu (što je općenito pokazatelj povjerenja i odanosti kupaca) ostala je visoka te je u razdoblju obuhvaćenom ovim izvješćem porasla sa 78,6 % na 80 %.

5.3. Marketing i komunikacija

U skladu sa strateškim ciljem usmjeravanja na kvalitetu i sigurnost, a ne na cijenu, EURid je poduzeo sljedeće marketinške i komunikacijske aktivnosti:

- objava nove odredišne stranice *trust.eurid.eu* na internetskim stranicama EURid-a kako bi se naziv domene .eu istaknuo kao marka koja podrazumijeva povjerenje i sigurnost, što je ostvareno mjerama kojima se postiže visoka razina kibersigurnosti i aktivno smanjuju rizici od zlouporabe naziva domene,

---

⁸ EURid et al, Middle East and Adjoining Countries DNS Marketplace Study (Studija tržišta DNS-a za Bliski istok i susjedne zemlje), ICANN 2016 <https://www.icann.org/news/announcement-2016-02-26-en>.

⁹ Oxford Information Labs et al, Latin American and Caribbean DNS Marketplace Study (Studija tržišta DNS-a za Latinsku Ameriku i Karibe), 2017. <https://www.icann.org/public-comments/lac-dns-marketplace-2016-09-22-en>.

- organiziranje dviju uspješnih informativnih internetskih kampanja u 2018. Zemlje u kojima su se provodile kampanje (npr. Poljska, Njemačka, Francuska i Španjolska) odabrane su na temelju stope rasta domene .eu i potpore registrarima koji su vodili kampanje za promociju domene .eu,
- partnerstvo s registrarima akreditiranim za domenu .eu ojačano je preko EURid-ova sufinanciranog marketinškog programa, u okviru kojeg registrari mogu dobiti nadoknade u iznosu do 100 % prihvatljivih troškova promotivnih aktivnosti za nazive domene .eu. Programom se u 2017. i 2018. sufinanciralo više od 120 kampanja,
- registrari su nastavili sudjelovati u EURid-ovu programu popusta koji im omogućuje popust na naknade za nove registracije. Registrari cijene stabilnost tog programa, koji im omogućuje redovito promicanje domene .eu tijekom cijele godine. Programu je pristupilo ukupno 327 registrarima, čime je obuhvaćeno 93,3 % ukupnog portfelja domene .eu i 97 % svih novih naziva domena u 2019.,
- radi priznavanja inovacija i izvrsnosti među registrarima naziva domene .eu EURid svake godine organizira dodjelu nagrada Web Awards. Dobitnici osvajaju nagradni paket koji obuhvaća tromjesečno oglašavanje plakatima u zračnoj luci Bruxelles. Najviše je sudionika bilo 2018.: više od 200 nominacija i gotovo 10 000 glasova,
- EURid je nastavio poboljšavati prisutnost na društvenim mrežama, osobito preko računa na Twitteru i kanala na YouTubeu.

Registrari su glavni partneri za aktivnosti reklamiranja domene .eu jer oni stavljaju na raspolaganje nazive domene .eu i komuniciraju s registrantima. Od 2017. do 2019. EURid je nastavio raditi na podizanju kvalitete usluge koja se pruža akreditiranim registrarima te na pojednostavljenju postupka registracije.

Na kraju prvog tromjesečja 2019. domena .eu imala je 715 akreditiranih registrarima. Broj registrarima ostao je razmjerno stabilan tijekom proteklih godina, usprkos većoj koncentraciji na tržištu.

Prema posljednjoj dvogodišnjoj anketi o zadovoljstvu registrarima, provedenoj krajem 2017., opća ocjena kvalitete odnosa s EURid-om bila je 93 %, što je u skladu s visokom ocjenom iz prethodne ankete. Registrari su uglavnom davali visoke ocjene za pouzdanost i smatrali su da je nazive domene .eu lako prodati te da su dobro ulaganje.¹⁰

Kao jasan znak priznanja, EURid je 2017. i 2018. na temelju ankete u kojoj je glasovalo više od 100 registrarima osvojio „Nagradu za registrar godine” CENTR-a¹¹.

5.4. Višejezičnost

EURid je nastavio raditi na podupiranju europske jezične raznolikosti i širenju višejezičnosti u okviru domene .eu. Na kraju prvog tromjesečja 2019. bilo je gotovo

¹⁰ <https://eurid.eu/en/news/2017-registrar-satisfaction-survey-findings/>.

¹¹ Vijeće Europskih nacionalnih registrarima vršnih domena, www.centri.org.

39 000 registriranih IDN-ova (internacionalizirana imena domena)¹², što domenu .eu smješta među 20 najvećih prostora za IDN-ove u svijetu.

Nakon što je u lipnju 2016. uveden nastavak .euo (nastavak .eu na ćirilici) pokrenuto je trogodišnje prijelazno razdoblje u cilju jačanja politike „nemiješanja pisama” za sve nazive domena. U skladu s tom politikom, koju je odredio ICANN¹³ (Internetska organizacija za dodjeljivanje naziva i brojeva), naziv domene i nastavak trebali bi biti napisani istim pismom. Krajem prvog tromjesečja 2019. bilo je otprilike 1900 naziva domena registriranih s nastavkom .euo.

Prije i tijekom razdoblja obuhvaćenog ovim izvješćem EURid je intenzivno radio na tome da ICANN odobri nastavak .ev (.eu na grčkom pismu). Primjena nastavka .ev naišla je na poteškoće u fazi evaluacije jer se pokazalo da bi taj niz znakova mogao zbunjivati zbog sličnosti s nastavkom .eu i drugim dvoslovnim nizovima znakova pisanima velikim slovima. Na kraju obuhvaćenog razdoblja očekivalo se da bi se potkraj 2019. mogao uvesti grčki znakovni niz .ev. Ta bi etapa označila uspješan završetak rada na stvaranju podrške za sva nelatinična pisma u Europskoj uniji.

5.5. Učinak namjere povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a

U skladu s Uredbom o domeni .eu, kako je izmijenjena, nositelji naziva domene .eu moraju imati boravište u državi članici EU-a ili biti državljani države članice EU-a, Islanda, Lihtenštajna ili Norveške ili biti poduzeća ili organizacije s poslovnim nastanom u tim zemljama.

Nakon što je Ujedinjena Kraljevina 29. ožujka 2017. dostavila obavijest o namjeri povlačenja iz Unije, Unija je pregovarala i sklopila sporazum s Ujedinjenom Kraljevinom kojim se utvrđuju aranžmani njezina povlačenja (dalje u tekstu „Sporazum o povlačenju”) u skladu s člankom 50. Ugovora o Europskoj uniji (UEU)¹⁴. U Sporazumu o povlačenju predviđeno je prijelazno razdoblje tijekom kojeg će se pravo Unije primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu i u njoj. Stoga će tijekom tog prijelaznog razdoblja državljani Ujedinjene Kraljevine i osobe koje u njoj imaju boravište te poduzeća i organizacije s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini i dalje ispunjavati uvjete da budu nositelji naziva domene .eu. To prijelazno razdoblje započinje na datum povlačenja¹⁵ i završava 31. prosinca 2020., osim ako se Unija i Ujedinjena Kraljevina do 1. srpnja 2020. dogovore o jednokratnom produljenju prijelaznog razdoblja za najviše jednu ili dvije godine.

Od završetka prijelaznog razdoblja pravo Unije prestat će se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu i u njoj. Stoga osobe s boravištem u Ujedinjenoj Kraljevini koje nisu državljani države članice EU-a, Islanda, Lihtenštajna ili Norveške te poduzeća i organizacije s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini, ali ne i u državi članici EU-a, Islandu, Lihtenštajnu ili Norveškoj više neće ispunjavati uvjete u skladu s pravom EU-a da budu nositelji naziva domene .eu, isto kao i stanovnici,

---

¹² IDN-ovi su nazivi domena koji sadržavaju nelatinična slova.

¹³ <https://www.icann.org>

¹⁴ SL C 384 I, 12.11.2019., str. 1.

¹⁵ Datum povlačenja bit će datum stupanja na snagu Sporazuma o povlačenju ili, ako do toga ne dođe, 1. veljače 2020., osim ako se razdoblje iz članka 50. stavka 3. UEU-a dodatno produlji. Vidjeti Odluku Europskog vijeća (EU) 2019/1810 donesenu u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom od 29. listopada 2019. o produljenju razdoblja na temelju članka 50. stavka 3. UEU-a, SL L 278, 30.10.2019., str. 1.

poduzeća i organizacije iz ostalih trećih zemalja. Ta bi se posljedica primjenjivala od datuma povlačenja u slučaju da Sporazum o povlačenju ne stupi na snagu.

U obavijesti o „Povlačenju Ujedinjene Kraljevine i pravilima EU-a o nazivima domene .eu” od 28. ožujka 2018., ažuriranoj 18. srpnja 2019.¹⁶ Komisija je obavijestila nositelje domene .eu s boravištem ili poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini o posljedicama povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a, podložno odredbama Sporazuma o povlačenju koje stupaju na snagu u pogledu prijelaznog razdoblja. Usto, Komisija i EURid dogovorili su akcijski plan za ublažavanje učinaka u slučaju da Sporazum o povlačenju ne stupi na snagu te za upravljanje prijelazom Ujedinjene Kraljevine na status treće zemlje, koji obuhvaća komunikaciju s registrarima i registrantima te prijelazne mjere za registrirane nazive domene koji pripadaju osobama s boravištem u Ujedinjenoj Kraljevini¹⁷.

Učinak namjere povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a na domenu .eu počeo se osjećati 2018. Naime, za osobe s boravištem u Ujedinjenoj Kraljevini mogućnost gubitka prava na registraciju naziva domene .eu potaknula je otkazivanja, neobnavljanja i smanjenje broja novih registracija. Usto, pojedini registrari sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini prestali su nuditi domenu .eu. Zbog toga se broj registracija u Ujedinjenoj Kraljevini smanjio s oko 240 000 na oko 190 000 do kraja prvog tromjesečja 2019., što je smanjenje od 24 %.

6. POVJERENJE I SIGURNOST

6.1. Sigurni nazivi domene

DNSSEC¹⁸, sigurnosno proširenje DNS-a uvedeno je i promiče se u okviru domene .eu od 2013. DNSSEC osigurava da korisnici komuniciraju s točnom internetskom stranicom, sprečavajući napade „preko posrednika” lažnih internetskih stranica.

Kako bi DNSSEC ispravno funkcionirao, vršna domena i pojedini nazivi domene moraju imati digitalni potpis (moraju biti potpisani). Od potpisivanja same vršne domene .eu u 2010. EURid promiče potpisivanje naziva domene .eu DNSSEC-om. Od 2015. EURid nudi popust na naknadu za ispravno potpisan naziv domene. Na kraju prvog tromjesečja 2019. otprilike 540 000 naziva domena (15 % naziva domene .eu) bilo je ispravno potpisano DNSSEC-om. Redovito povećanje broja naziva domena potpisanih DNSSEC-om tijekom obuhvaćenog razdoblja pokazalo je da su te mjere popusta potaknule registrare da primjenjuju DNSSEC i da ga nude registrantima. Iako je .eu među vodećim registrima nacionalnih vršnih domena po primjeni DNSSEC-a, jasno je da je potrebno uložiti dodatni trud kako bi se povećao udio naziva domene .eu.

Općenito, EURid pomaže zajednici svojih registrara u prihvaćanju kibersigurnosnih standarda održavanjem *webinara* i sastanaka te redovitim obavijestima o DNSSEC-u i drugim sigurnosnim mjerama.

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/eu_domain_names_hr_0.pdf

¹⁷ <https://eurid.eu/en/register-a-eu-domain/brexit-notice/>.

¹⁸ Sigurnosno proširenje sustava naziva domena.

6.2. Smanjivanje zlouporaba pri registraciji

Sprečavanje zlouporaba pri registraciji naziva domena, koje služe za povrede autorskih prava, prodaju krivotvorene robe, krađu osobnih informacija lažnim predstavljanjem (engl. *phishing*), kibernetičke napade i distribuciju zlonamjernog softvera, i dalje je ključni prioritet domene .eu. To se radi provjerom valjanosti registracijskih podataka prema kriterijima prihvatljivosti¹⁹ za domenu .eu te pregledom novih registracija radi utvrđivanja sumnjivih uzoraka ili nepravilnosti.

EURid kao preventivnu mjeru provodi dnevne provjere novih registracija. Ako se otkriju sumnjivi podaci, registrante se poziva da ažuriraju ili isprave svoje informacije, a ako to ne učine, prijete im rizik od deaktiviranja naziva domene. U 2017. deaktivirano je 20 126 naziva domena, a 2018. 58 966 naziva domena.

Sveučilište u Leuvenu razvilo je 2017. za EURid sustav koji na temelju povijesnih podataka i algoritama samoučenja predviđa koji bi se nazivi domene .eu mogli zloupotrebljavati. Tim se sustavom, koji je još u fazi razvoja, nastoji spriječiti da zlonamjerni nazivi domena uopće postanu aktivni.

6.3. Suradnja u borbi protiv kiberkriminaliteta

EURid je nastavio redovito pomagati tijelima za provedbu zakona i drugim relevantnim tijelima na nacionalnoj i europskoj razini u borbi protiv nezakonitih aktivnosti povezanih s nazivima domene .eu.

Na nacionalnoj razini EURid je aktivno surađivao s belgijskim Saveznim ministarstvom gospodarstva, belgijskom Carinskom upravom (Cybersquad) i belgijskim Uredom javnog tužitelja.

Na europskoj razini EURid je nastavio održavati redovit dijalog s timom za hitne računalne intervencije za EU (CERT-EU) te je dodatno proširio suradnju s Europolom razmjenom statističkih podataka i trendova, provođenjem zajedničkih projekata za suzbijanje kiberkriminaliteta²⁰ i održavanjem zajedničkih radionica²¹. U lipnju 2018. EURid i Međunarodna koalicija protiv krivotvorenja potpisali su Memorandum o razumijevanju o suradnji u suzbijanju kiberkriminaliteta u vezi s domenom .eu. EURid je nastavio surađivati s EUIPO-om (Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo) na obavješćivanju nositelja žigova o registraciji naziva domene .eu koji je jednak registriranom žigu EU-a.

6.4. Alternativno rješavanje sporova

U lipnju 2017. EURid je proširio mogućnosti pokretanja alternativnog rješavanja sporova potpisivanjem sporazuma sa Svjetskom organizacijom za intelektualno vlasništvo (WIPO) kojim je postao novi pružatelj usluga alternativnog rješavanja sporova u vezi s domenom .eu, uz postojećeg pružatelja, Arbitražni sud u Pragu

---

¹⁹ U skladu s Uredbom o domeni .eu EURid ima pravo provjeriti valjanost registracije, a u skladu s politikom registracije registrant je dužan održavati potpunost i točnost osobnih podataka te imati funkcionalnu adresu e-pošte za komunikaciju s EURid-om.

²⁰ <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/europol-enhances-cybercrime-and-internet-security-cooperation-signing-mou-eurid>.

²¹ <https://www.europol.europa.eu/events/eurid-europol-cross-border-collaboration-in-fighting-cybercrime-workshop>.

(Češki arbitražni sud). Za alternativno rješavanje sporova u vezi s domenom .eu karakteristična je mogućnost podnošenja pritužbe na internetu na bilo kojem od službenih jezika EU-a. U razdoblju obuhvaćenom ovim izvješćem podneseno je 127 pritužbi i riješeno je 130 sporova.

6.5. Stabilnost, sigurnost i kontinuitet poslovanja

EURid je održavao vrlo otpornu i pouzdanu tehničku infrastrukturu kako bi nazivi domene .eu u svakom trenutku bila vidljiva i dobro funkcionirala svim korisnicima interneta. To je korisnicima omogućilo neprekidan pristup nazivima domene .eu tijekom razdoblja obuhvaćenog ovim izvješćem (dostupnost od 100 %). Dva DNS poslužitelja²² u Amsterdamu i Luxembourggu temelj su EURid-ove tehničke infrastrukture, a dopunjuje ih kombinacija poslužitelja s vlasničkim administriranjem (u Amsterdamu, Ljubljani, Londonu i Pragu) i vanjskih pružatelja usluga *anycast*, kao što su DENIC, Netnod i Dyn/Oracle, s DNS poslužiteljima diljem svijeta radi bržeg i sigurnijeg pristupa podacima o zoni .eu.

Uspostavljanje i održavanje visokih standarda vlastite informacijske i mrežne sigurnosti i dalje su važan element politike EURid-a o nastavku pružanja sigurnih i visokokvalitetnih usluga registrarima akreditiranim za domenu .eu i javnosti. EURid-u je 2017. dodijeljen certifikat ISO²³ 22301 za upravljanje kontinuitetom poslovanja, a 2019. ponovno mu je dodijeljen certifikat za normu informacijske sigurnosti ISO/IEC 27001. Usto, EURid je 2018. evaluirao i prilagodio svoju politiku odgovornog otkrivanja ranjivosti te je nastavio suradnju s vanjskim društvom kako bi procijenio i povećao kibersigurnost te smanjio prijetnje.

EURid je predvodnik u području kontinuiteta poslovanja među registrima nacionalnih vršnih domena. EURid je svake godine ažurirao procjenu rizika i redovito je preispitivao scenarije kontinuiteta. Tijekom 2018. proveo je dvije praktične provjere kontinuiteta poslovanja simuliranjem katastrofa velikih razmjera. Neovisni ocjenjivač evaluirao ih je i ocijenio pozitivno. Usto, provedeno je sedam testova oporavka od katastrofe i zalihosti u kojima je dokazana otpornost tehničke infrastrukture EURid-a.

7. MEĐUNARODNI ODNOSI

Tijekom izvještajnog razdoblja EURid je nastavio interakciju s internetskim ekosustavom, konkretno sljedećim mjerama i aktivnostima:

- sudjelovanjem na sastancima ICANN-a u okviru raznih odbora i radnih skupina, pri čemu je pridonijela radu na izgradnji kapaciteta manjih registara nacionalnih vršnih domena u području planiranju kontinuiteta poslovanja i oporavka od katastrofa;

---

²² DNS poslužitelji temeljni su elementi DNS-a koji omogućuju pretraživanje naziva domena pružanjem IP adresa i lokacije.

²³ Međunarodna organizacija za normizaciju

- suradnjom s UNESCO-om, društvom Verisign i regionalnim organizacijama registara pri izradi godišnjeg Svjetskog izvješća o IDN-u²⁴ i pružanjem potpore Međunarodnoj godini autohtonih jezika 2019. u organizaciji UNESCO-a;
- nastavkom inicijative „Akademija .eu”²⁵ u okviru koje predstavnici drugih registara prolaze osposobljavanje o različitim temama o registru;
- pružanjem potpore sastancima Europskog dijaloga o upravljanju internetom (EuroDIG) i Balkanskoj školi upravljanja internetom;
- sudjelovanjem na Forumu za upravljanje internetom (IGF)²⁶ 2017. s radionicom o utjecaju IKT-a na okoliš.

8. UČINAK NA OKOLIŠ

Kako bi smanjio utjecaj svojih aktivnosti na okoliš, EURid je 2012. postao prvi registar u Europi s certifikatom EMAS-a²⁷ te je 2018. završio postupak ponovne certifikacije za svoja sjedišta u Belgiji i podružnice u Italiji i Češkoj. Nastavio je potvrđivati emisije CO₂, kupovati jedinice ovjerenog smanjenja emisija CO₂ za kompenzaciju te je pružio potporu projektu bušotina za pitku vodu u Ugandi²⁸. EURid je 2019. sponzorirao rad na pošumljavanju u portugalskoj regiji Monchique²⁹, području koje su u ljeto 2018. pogodili razorni šumski požari.

9. ZAKLJUČAK

Domena .eu i dalje učinkovito funkcionira: olakšava pristup jedinstvenom digitalnom tržištu, omogućuje Europljanima da svoj europski identitet izraze na internetu i podupire višejezičnost.

Povećana usmjerenost na kvalitetu usluge i sigurnost pomogla joj je zadržati položaj na tržištu tijekom razdoblja razmatranog u izvješću. Ujedno je izravno pridonijela ciljevima EU-a u pogledu povećanja povjerenja i sigurnosti na internetu i na jedinstvenom digitalnom tržištu.

Domena .eu može postati model za ostale domene u smislu izgradnje pouzdanog i sigurnog prostora za imena domena. Nužno je kontinuirano raditi kako bi se postigla široka primjena sigurnosnih mjera kao što je DNSSEC, suzbile zlouporabe registracija i osiguralo da se nezakonito ponašanje i zlouporaba koji su očito prisutni drugdje u sustavu DNS ne ustali u području imena domene .eu. Dobra financijska situacija domene .eu omogućit će da taj rad bude dugoročan.

²⁴ www.idnworldreport.eu.

²⁵ <https://eurid.eu/en/about-us/initiatives/>.

²⁶ www.intgovforum.org.

²⁷ Sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja EU-a, registracijski broj BE-VL-000016, <https://eurid.eu/en/about-us/going-green/>.

²⁸ https://www.carbonfootprint.com/gs_ver_uganda_borehole.html
<https://eurid.eu/en/news/eurid-supports-uganda-borehole-rehabilitation-project/>

²⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=yh-rJQLIHYE>.

S obzirom na dobru bazu klijenata, čvrste veze s registrarima i ciljane aktivnosti usmjerene na nedovoljno pokrivena zemljopisna tržišta i građane EU-a koji žive u inozemstvu, domena .eu može još ojačati svoj položaj domene koju preferiraju građani i poduzeća u EU-u.